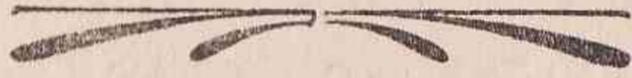

హంస గమన.

*

“నన్ను ఇబ్బంది పెట్టకురా బాబూ!” అన్నాడు ప్రేమ ఉచ్చులో
వడి పచ్చి మంచినీళ్లయినా తాగటం మానివేసిన
రామం తన మిత్రునితో. ఇంతకూ ఆహంస గమన
ఎవరు? ఆ మిత్రుని పాచిక ఎలా పారింది

*

చదరంగం ఆడటంలో లీనమయిపోయిన మేము—
 వీడువుమొఖిం, ఈడువుకాళ్ళూ- పెట్టుకొచ్చిన రామాన్ని
 చూసి రెండునిమిషాలు ఆశ్చర్యపడి “ఎందు కిలా వున్నాడు
 చెప్పా” అని మరో రెండు నిమిషాలు ఆలోచించి “పోనీయ్!
 మన కెందుకు” అని మరుక్షణం మనసులో అనుకుని- మళ్ళీ
 ఆటధోరణిలో పడ్డాం!

“అవతల తోటిమిత్రుడు అలో లక్షణా!” అని అఘో
 రిస్తూంటే మీకు ఆటలేమిటా? నాగోడు కాస్త వినండ్రా!
 ఆఖరిసారిగా దమ్ములాగి సిగరెట్టు వీకను అవతలకు విసిరిపారేసి
 విషాదవదనంతో నాటకంలోని డైలాగును వాడిన రామాన్ని
 చూసి- ఆట నాపుచేసి వాడిదగరగా వెళ్ళి “ఏమికష్టం కలి
 గిందిరా నాచిట్టితండ్రి? చెప్పుకుంటే సగంబాధ తగుతుం
 దంటారు. అదేదో మాకు చెప్పి నీబాధను మమ్మల్ని పంచు
 కోనీయరా!” అంటూ అదే ధోరణిలో మొదలుపెట్టాడు
 హనుమంతు.

“ఫేస్ పోడరుతో కళకళలాడే గూపాయకాసంత
 మొఖం- ఈవిధంగా కళావిహీనమయి, నయాపైసంత చిన్న
 దయిందంటే వీడు మళ్ళీ ఏ అమ్మాయిగారి మనసో హరించి-
 పోనీ! అపహరించినట్లుగా కన్నట్టుచున్నది.” అంతవరకూ
 ఒకమూల ఈజ్జెయ్లో పడుకుని, డిటెక్టివ్ నవల చదువు
 తున్న అవధాని సాభిప్రాయంగా తన అభిప్రాయాన్ని వెల్లడి
 చేశాడు.

“ఆ ఏడు పేదో అసలు వాణ్ణి ఏడవనీయకుండా మధ్యలో నీ ఏడు పేమిటోయ్?” - అవధాని మాటలకు విసుక్కున్నాడు హనుమంతు.

“ఏడిశావ్ లేవోయ్!” అని ఎవరికీ వినబడకుండా లోపల హనుమంతుని మనస్ఫూర్తిగా తిట్టుకుని - మళ్ళీ డిటెక్టివ్ నవలలో తలదూర్చాడు అవధాని.

మేము నలుగురమూ రెండేళ్ళనుంచీ ఒకే రూమ్ లో ఉంటున్నా, హనుమంతుకూ అవధానికీ ఒక్క నిముషం పడదు. ఇటుప్రక్కన అవధానీ - అటుప్రక్కన హనుమంతు ఉన్నారని మనం వ్రాహించుకుని (వాళ్ళుండనక్కరలేదు) ఇద్దరి మధ్యనా నాలుగు పచ్చగడ్డి పరకలు తెచ్చి వేస్తే భగ్గున మండిపోవటం తథ్యం! అందుకని వాళ్ళిద్దరినీ మాట్లాడుకోనీయటానికి మాకు భయం.

“అస లింతకీ ఏమయిందో చెప్పరా? కొత్తగా రిలీజయిన సినిమాకు టికెట్టు దొరకలేదా? లేకపోతే హోటల్ అయ్యారు భోజనం అరువు పెట్టనన్నాడా? అదీ కాకపోతే ఆ మధ్య నువ్ పత్రికకు పంపిన వ్యాసం ఏదైనా తిరిగి వచ్చిందా? అంటూ రామాన్ని బుజగిస్తూ - వాడి ఏడుపుకు కారణం తెల్సుకోవటం కోసం శతవిధాల ప్రయత్నిస్తున్నాడు హనుమంతు.

“మరేమీ లేదురా! ఘస్టు ఇయర్ లో చేరింది చూడు! ఇంజనీరుగారి రెండో అమ్మాయి సుగుణ లేదా?” —

“ఎవ రాసుగుణా ? ఏమాకథ ” ఎగిరి ఒక్కగంతులో
రామం ప్రక్కకు వచ్చాడు అవధాని- డి.పెక్టివ్ నవల నవతల
చా రేసి

“అదేరా ! XYZ 4003 కారులో వస్తుంటుంది- ఆ
అమ్మాయికి ‘హంసగమన’ అని జూనియర్సంతా బిరుదుకూడా
ఇచ్చారు”

ఆ అమ్మాయిగురించి వీడు ఇంత భోగట్టా తీశాడంటే
అదో కుంభకోణం జరిగే ఉంటుందనుకున్నాను నేను.

“ఆ అమ్మాయికి ఏం జరిగింది ? ” ఖంగారు పడిపోతూ
అడిగాడు హనుమంతు.

“ఆ అమ్మాయిని చూడగానే నాకు అదేదో కలిగిం
దిరా లోపలా ! అదేమిటో తెల్సుకోవాలని మన కాలేజీ
డాక్టరుకు జబ్బు లక్షణాలన్నీ చెప్పి- జబ్బేమిటని అడిగాను.
దానిపేరు ప్రేమ, అంటే లవ్-హిందీలో మొహబ్బత్ అంటా
రనీ, చాలా జాగ్రత్తగా పత్యం చేయాలని చెప్పాడు !
మొరంతా సహకరిస్తే ఈజబ్బు నయం కావటం, ఈరామి
గొడ్డి ఆ మూడు ముళ్ళూ పడటం కూడా జరుగుతుంది”
రామం తన ఉపన్యాసాన్ని చాలించే సరికి హనుమంతు
లేచాడు.

“ఒరేయ్ రామం ! దిగులు పడకు ! అభయ మిస్తు
న్నాను- ఆనా డాహనుమంతుడు ఆ శ్రీరామచంద్రునికి సీతను

వెదకి తెచ్చినట్లుగా ఈనా డీహనుమంతుడు నీవు వలచిన సుగుణను తెచ్చి నీకు పెళ్ళి చేయునుగాక !” అంటూ దీవించాడు.

“అట్లు జరిగిన మరుక్షణం శ్రీమాన్ ఇంజనీరుగారు— ఆఫీసు సిబ్బంది పరివారసమేతుడై విచ్చేసి, వరునిచుట్టూ ‘జీవసమాధి’ కట్టటాన్ని ‘పెండర్సు’ ఇవ్వగలరు జాగ్రత్త’ వెంటనే అందుకున్నాడు అవధాని.

“ఆ నిటలాటుండే ఎత్తివచ్చినన్ రానీ” అంటూ తన గానమధురిమను చవి చూపించబోయే హనుమంతుని ఆపుచేసి మళ్ళీ ఆటలోకి దింపేసరికి అయిదునిమిషాలు పట్టింది.

రాత్రి ఎనిమిది గంటలకు భోజనాలు చేసి, సిగరెట్లు ముట్టించి, పక్కబట్టలూ, పుస్తకాలూ తీసుకుని డాబామీదకు చేరుకున్నాం. ప్రీ యూనివర్సిటీనుంచి కలసి మెలసి చదువుకున్న మేం నలుగురమూ బి. ఏ. లో చేరగానే ‘కంబైండ్ స్టడీస్’ కు వీలుగా ఉండటంకోసం అయిదు గదులున్న ఒంటి స్తంభం డాబా నొకదానిని మూడు పాతికలకు అద్దెకు తీసుకుని చీకూ చింతా లేకుండా కాలక్షేపం చేస్తున్నాం. ఈసమయంలో ఉండి ఉండి ఒక చిక్కుసమస్యను తెచ్చి పెట్టిన రామాన్ని తిట్టుకుంటూ పుస్తకం తెరచాను. హనుమంతు మాత్రం తల గోక్కుంటూ ఆలోచిస్తున్నాడు. అవధాని హనుమంతుకు ఆమడదూరంలో కూర్చుని కూనిరాగం తీస్తు

న్నాడు. ఆసలు అవధానీ-హనుమంతూ ప్రీ యూనివర్సిటీ
 చదివేటప్పుడు ఆ ప్రతిమిత్రులు! ఒక్కడు అన్నం తింటే చాలు
 రెండోవాడి కడుపుకూడా నిండిపోయేటంత కలసి మెలసి
 ఉండేవారు. కానీ బి. ఏ. ఫస్ట్ యర్ లో కాబోలు అవధాని
 తను హృదయపూర్వకంగా ప్రేమించి, మనఃఫలకం
 మీద చిత్రించుకున్న కాలేజీ మేట్ శ్యామలను ఒక
 రోజున హనుమంతు వెంబడించి, తదనంతరం పలకరించి,
 అదీ చాలక ఎక నా మిక్సు నోటు అడిగి తీసుకు
 న్నాడట. ఆరాత్రే తాను తెచ్చిన నోటును అవధా
 వికి చూపించి తానూ శ్యామలా వచ్చే వేసంగి శలవల్లో
 మ్యారేజీ చేసుకునేందుకు ఒక ఒడంబడిక చేసుకున్నట్లుకూడా
 చెప్పాడుట హనుమంతు. అప్పటినుంచీ వాళ్ళిద్దరూ బద్ధ
 విరోధులు పోయారు. శ్యామలమాత్రం కాలేజీలో పేరు
 మోసిన క్రికెట్ ఆటగాడ్ని రిజిష్టరు మ్యారేజీ చేసుకుని చదు
 వుకు స్వస్తి చెప్పి ఇద్దరు పిల్లల తల్లయినా వీళ్ళిద్దరిమధ్య ఏర్ప
 డిన వైరుధ్యం పోనేలేదు. రామంమాత్రం ఇటువంటి విష
 యాల దరిమిలాకి పోయేవాడు కాదు. నిజానికి రామంలో
 ఒక అందమైన అమ్మాయిని ప్రేమించటానికి కావలసినరూపం,
 గుణం, ధనం అన్నీ ఉన్నాయ్. రామం వాళ్ళ తల్లిదండ్రు
 లకు ఒక్కగా నొక్క కొడుకు. ఎంత తిన్నా తరుగని ఆస్తి.
 చీటా ఖచ్చపెట్టే వానికంటే రెండింతలు ఆస్తి ఏదోరూపంగా

వచ్చి కలసేది రామం తండ్రికి. ఇక అందంలో మన్మథుడు
 కాకపోయినా చూడగానే ఆకర్షింపబడే గుణం ఉంది. చలా
 కీగా మాట్లాడటం, కాలేజీ డ్రామాల్లో పాల్గొనటం, వచ్చిన
 హిందీ సినీమానల్లా మొదటిరోజు- మొదటి ఆట మిత్రబృందం
 దంతో సహా మొదటిక్లాసులో కూర్చుని చూడటం- ఇవన్నీ
 రామం హాబీలు. అప్పుడప్పుడు క్లబ్బులో పేకాటకు వెళ్లే
 వాడే కాని ఆడపిల్లలతో ప్రేమాయణానికిమాత్రం దిగేవాడు
 కాదు. అలాంటి రామం! ఈనాడు ఒక అమ్మాయిని
 ప్రేమించి, ప్రేమభిక్ష ప్రసాదించమని ఆక్రోశిస్తుంటే హను
 మంతు అభయ మిచ్చాడు. నిజానికి రామం పరిస్థితి నాకూ
 జాలి కలిగించింది. నేనుకూడా వాడికి నాచేతనయిన సాయం
 చేయటాన్ని నిశ్చయించుకున్నాను. నాలుగు రోజులలో
 జరుగబోయే కాలేజీ వార్షికోత్సవాలలో డిబేట్, పోటీ
 వర్సాటు చేయబడిందన్న విషయం నాకు అంతలోనే గుర్తు
 కొచ్చింది. “వివాహమా- ప్రాధాన్యతా” అనే విషయంపై
 డిబేట్ నేర్పాటు చేసింది కాలేజీలోని సాహిత్యకళాశాఖ.
 డిబేట్ లో పాల్గొని వాదించటం అంటే సుగుణకు చాలా ఇష్ట
 మని నాకు తెలుసు. బహుశా సుగుణ పాల్గొనవచ్చుకూడా
 అనుకున్నాను. మర్నాడే పోటీదార్ల జాబితాలో రామం
 పేరు చేర్పించి, అదే రోజు కమిషనరీ కమిషనరు పంపటాన్ని వ్రాసి

ఫెయిర్ చేయటాన్ని బద్ధకించి అలాగే ఉంచేసిన వ్యాసాన్ని
తీసి రామాని కిచ్చి డిబేట్ లో చదవమన్నాను.

“నన్ను ఇబ్బంది పెట్టకురాబాబూ!” అన్నాడు ప్రేమ
ఉచ్చులో పడి పచ్చిమంచినీళ్ళయినా తాగటం మానేసిన
రామం....

“ఇది నీమంచికేరా! ఆ ఏడుకొండలవాడు మేలుచేస్తే
మళ్ళీ ఈరోజుకు నీపెళ్ళి కుదరదూ!” అన్నాను వాడిభుజం
తడుతూ.

‘ఎవరితో?’ కించిత్ అనుమానంగా అడిగాడు రామం.

“ఇంకెవరితో! నువ్ వలచిన రంభ లేదూ! అదే హంస
గమన_ ఉరఫ్ సుగుణా దేవితో!”

అమాంతంగా అయిదున్న రడుగుల మనిషీ, మరో
రెండింతలై నన్ను గట్టిగా కాగిలించుకుని—

“ఒరేయ్! మూర్తి! నీకు పుణ్య ముంటుంది. సుగు
ణకు నాచేత మాడుముళ్ళూ వేయిస్తే నీమేలు మరచిపోనురా!
ప్రతిరోజూ భోజనం చేసేముందూ, పడుకునేముందూ నీరూపు
వర్ణించుకుని నీ నామసంకీర్తనలు చేసుకుంటానురా! అంతే
కాదు_ మాకు పుట్టబోయే మొదటి పిల్లాడికి నీపేరే పెట్టుకుం
టాము” అంటూ నామెడల్ని చుట్టేసుకున్నాడు. వాడికి
ధైర్యం చెప్పి డిబేట్ కు తయారు కమ్మన్నాను. దానివల్ల
వమిలాభం జరుగుతుందో తెలియక తికమక పడ్డారు మిత్రులు.

రామం తండ్రి విశ్వనాథంగారికి రామం అంటే ప్రేమ
అయినా కురాడి పెళ్ళి విషయంలో కొన్ని అభిప్రాయా
లున్నట్లుగా ఆమధ్య వచ్చినప్పుడు మాటల సందర్భంలో
తెలియజేశాడు. ముందు ఆయన్ని దారిలోకి తీసుకురావాలి
ఆలోచనలో పడ్డాను నేను.

* * * *

‘ఆడిటోరియం అంతా విద్యార్థి విద్యార్థినులతో, ఆహ్వా
నితులైన ప్రేక్షకులతో కిటకిట లాడిపోతోంది. ‘వివాహమా-
ప్రీధాన్యతా’ గురించి విద్యార్థులు ఒక్కొక్కరే తమ
తమ అభిప్రాయాలను చెప్పుతున్నారు వేదికమీద నుంచోని.
“పెళ్ళంటే మూడు ముళ్ళు కాదు! నూరేళ్ళ పంట”
అంటారు పెద్దలు. వివాహ మనేది ఒక పవిత్రమైన బంధం!
అనాదినుంచీ వివాహానికి ఒక ముఖ్యమైన స్థానముంది. ఎన్నో
సంవత్సరాలుగా అజ్ఞాతంగా ఉండే ఒక అబలను- అందరి
సమక్షంలో పవిత్రమైన సూత్రమును తాళిగా ఆమెకు కట్టి
తన జీవితరథానికి సారథిగా చేసుకోవడమే వివాహం!

మన జీవితానికి తోడు నీడగా ఉంటూ, సంసార సాగ
రంలో చీకటి వెలుగులా వచ్చే ఎత్తుపలాలలాంటి కష్టసుఖా
లను తలయెత్తి యెదుర్కొనటం గృహస్థాశ్రమాన్ని స్వీక
తుల్యంగా చేసుకుని ఇద్దరూ ఒక్కరుగా కాలం గడవాలన్నది-

వివాహంలో ముఖ్య ఉద్దేశ్యం!" ప్రేక్షకుల హర్ష భావనాల్
 హాహావుడిలో తామం రెండు నిమిషాలు వ్రాపిరి పీల్చుకు
 న్నాడు! ఒక చేత్తో మొకు పట్టుకొని వేరొకచేత్తో ముఖాన్ని
 కచ్చీసేతో తుడుచుకుంటూ ముందు వరుసలో కూర్చున్న
 సుగుణాను హఠాత్తుగా చూశాడు. అంతవరకూ రామంవైపు
 చూస్తున్న సుగుణ తన చూపుల్ని మరల్చుకుంది. రామంలో
 ఆనందముండద్రేకమూ-ఎక్కువ కాబోయే సమయంలో-
 ఆతనిదృష్టి-సుగుణ ప్రక్కన కూర్చున్న ఇంజనీరుగారిమీద-
 తరువాత- ఆయన మునివేళ్లతో సవరించుకుంటున్న మీసాల
 మీద పడింది! కాస్త తమాయించుకుని-హనుమంతు తెచ్చి
 యిచ్చిన కలర్ సోడా త్రాగి మళ్ళీ మొదలుపెట్టాడు!

ప్రతి విద్యార్థి కూడా-వివాహమంటే కొన్ని ఖచ్చిత
 మైన అభిప్రాయాల్ని మనసులో ఉంచుకోవాలి! తమ
 కాళ్లపై తాముగా నిలబడి, తామాశించిన అంతస్తు అందు
 కున్న పిదపనే వివాహం చేసుకోవాలి. మన తల్లిదండ్రులు-
 తమ బాధ్యతలను ఒదిలించుకునేందుకు మనకు పెళ్లిచేసి-
 మనకు బాధ్యతలను అప్పగిస్తే మనం సహించకూడదు!
 "వివాహా విద్యనాశాయ" అని పెద్దలు చెప్పనే చెప్పారు
 కనుక విద్య సంపూర్ణ అయ్యేవరకూ వివాహం చేసుకో
 కూడదు! వరకట్న పితాచి బాతి నుండి తప్పించుకోలేక

తమ సంసారాల్ని పాడుచేసుకుంటున్న మధ్య తరగతి మానవుల వద్దనుంచి - మన తల్లిదండ్రులు కట్టాల రూపంలో - లాంఛనాల రూపంలో - సాధ్యమైనంతవరకూ తీసుకోవటం మీకు సువిదితమే! దాన్ని చదువుకున్న మనమంతా నిరసిం చాలి!" అంటూ - అరగంటసేపు ఏకధాటిగా ఉపన్యాసం దంచేసిన రామం - ఆనాటి డిబేట్ లో 'ఫస్టు' వచ్చాడు. అతని తరువాత ఉపన్యాసాన్ని చివ్చిన సుగుణ థర్డు ప్రైజు గెలుచు కుంది. ఆఖర్ని ఇంజనీరుగారు బహుమతులు పంచిపెడుతూ - "నీవంటి కుక్కాల్ని డిస్ట్రిక్టుకు ఒక్కరుంటే చాలోయ్! దేశం బాగుపడుతుంది" అంటూ రామాన్ని ప్రత్యేకంగా అభినందించారు.

ఆ తరువాత రామం - సుగుణా - ఒకర్నొకరు చూపు లతో పలుకరించుకోవటం ఎవరూ గమనించక పోయినా - నేను మాత్రం చూచి సంతృప్తిపడ్డాను!

* * *

"దీనివల్ల నా కేమీ ప్రయోజనం కనబడలేదురా!" అంటూ నిట్టూర్చాడు రామం - ఆరాత్రి మా అందరిదగ్గరా "కనబడకపోవటం మేమిటి నీ మొఖం! నువ్వు అటు ఇంజనీరుగారి దృష్టిలో - ఇటూ సుగుణాదృష్టిలో పడ్డావ్! ఇంతవరకూ నా ప్రయత్నం సఫలమయిందనే చెప్పచ్చు! ఇక నడిపిస్తాను చూడు" అన్నాను రామం వెన్ను చరుస్తూ

నేను చెప్పిన ధైర్యానికి వాడికి కడుపు నిండిపోయింది
కాబోలు - అన్నం తినటం మానేసి - కూజాలో చల్లని నీళ్లు
కాసిని తాగి పడుకున్నాడు.

మర్నాడు-వర్జ్యం లేకుండా చూచి - ఒకటిత్త రంప్రవాసి-
రామం తండ్రికి పోస్ట్ చేశాను! తిరుగుటపాలో రామం తండ్రి
విశ్వనాథంగారు పెట్టి, బెడింగుతో సహా విచ్చేశారు. అనుకో
కుండా వచ్చిన ఆయన్ని చూసి రామం, తదితర మిత్రులూ
ఆశ్చర్యపోయారు. మామూలుగా అతిథి సత్కారములన్నీ
చేశాము మేము. స్నానముచేసి - భోజనం ముగించి - ఊబా
మీదకు చేరుకున్నాం రాత్రి! "ఏమోయ్ ... మావాడు
ఇలా చెడిపోతూంటే - తోటి మిత్రులు కదా - కాస్త వాడ్ని
మందలించి-నాకో కాదుముక్క వ్రాసి పారేస్తే మీ సొమ్ము
ఏమున్నా పోతుందనుకున్నారా?" అని ప్రశ్నించారు
విశ్వనాథంగారు మా అందర్నీ చూస్తూ. వచ్చే నవ్వును ఆపు
కున్నాను నేను - రామం ఉక్కిరి బిక్కిరి అయి - "ఏమిటి
ప్రశ్నయం?" అని చూస్తూంటే "నువ్ భయపడకురా అబ్బీ!
ఇది మన నాటకంలోని ఒక ఘట్టం!" అన్నట్లుగా వాడికి
సంజ్ఞ చేసేసరికి - వాడు తల దించేసుకున్నాడు!

"ఇంతకీ ఏం జరిగిందండీ?" అన్నాడు అవధాని

ఖంగారుగా.

“జరుగవలసిందంతా జరిగిపోయింది! ఎవరో సుగుణాట-
 త్తరం వ్రాసింది. వీడు ఆ అమ్మాయిని నమ్మించి మోసం
 చేశాడట-పెద్ద కుటుంబంలోంచి వచ్చిన తన గణేంకావాలి
 అంటూ-ఇంత పొడుగున వ్రాసింది... ఇంత చదువు చదివి
 వీడు నా పరువు తీసేట్లున్నాడు!” అని నిట్టూర్చారు విశ్వనా
 ధంగాడు.

ఇక నేను పోషించవలసిన పాత్రకు సమయ మాసన్న
 మయిందని ఉపక్రమించాను! “వీడు ఆ మధ్య రాత్రునక
 పగలనక తిరుగుతూంటే ఏమిటో అనుకున్నాను సుమండీ-
 సుగుణాను లవ్ చేశాడన్నమాట! పోనీలండి బాబయ్య
 గానూ - తంతే బూరెలబుట్టలో పడటం - వెళ్ళివెళ్ళి ఇంజ
 నీరుగారి అల్లుడు కాబోతున్నాడు!” అని రామంవైపు తిరిగి
 “మరి సుగుణాను వెళ్ళి చేసుకోవటాన్ని ఆమెకేం తక్కువరా?
 అందవిహీన అందామంటే గతవారం జరిగిన ‘బ్యూటీ
 కంటెస్టు’లో ఘస్టు వచ్చింది. ఇక ఎక్స్ట్రా క్రెక్కులర్
 యూకివిటీవ్ విషయ మంటానా - మొన్న జరిగిన పాటల
 పోటీలో సెకండు ప్రయిజు విన్నరన్న సంగతి తెలిసిందే
 కదా! ఇక డబ్బుకి లోకేలేదు.-మరి ఆమెను మోసం చేయ
 టాన్ని కారణం?” అని ప్రశ్నించాను. నా ప్రశ్నతో
 వాడు-బిక్కముఖంతో - ఉక్కిరి బిక్కిరయిపోయి - గుక్క

తిప్పకుండుకు ప్రక్కనున్న కూజాలోని గుక్కెడు నీళ్ళు త్రాగాడు! హనుమంతు ఇదంతా కనిపెట్టి - "బహుశా మీరు ఒప్పుకోరేమోనని భయంతో -" అని అసభ్యోయేం తలో విశ్వనాథంగారు అందుకుని "ఇందులో నా ఒప్పుదలే ముందోయ్? కాపురం చేసేది వాడా - నేనా? ఏదో మా క్కావలసింది - గుణం, కులం" అన్నారు.

"అసలా అమ్మాయికి ఏం తక్కువండీ? కులం మన కులమే... తాహతు అంటారా - మనకన్నా అధికంగా అంతో ఇంతో ఉన్నవారే! ఎటొచ్చి - ఇంజనీరుగారు ఒప్పుకోవాలి గానీ -" అంటూ నీళ్ళు నమిలాడు అవధాని.

"సరే! రేపు ఆలోచించి ఆయనతో మాట్లాడుదాం!" అంటూ ఆనాటికి సభ చాలించి విశ్రాంతి కుపక్రమించారు... వెనుతుఫానులా వచ్చి ప్రళయాన్ని సృష్టిస్తారేమో ననుకున్న విశ్వనాథంగారు విశ్రాంతి తీసుకోవటానికి ఉపక్రమించ తుంటో నాకు కాస్త వూపిరి వీల్చుకుండుకు అవకాశం లభించింది!

*

*

*

మర్నాడు పది గంటలకు రామంతో కాలేజీకి వెళ్ళమని చెప్పి - నేను విశ్వనాథంగార్ని తీసుకుని ఇంజనీరుగారి బంగళాకు బయల్దేరాను. అప్పుడే భోజనంచేసి ఆఫీసుకు వెళ్ళ తూనికి డ్రైన్ వేసుకుంటున్నారు ఆయన!

లోపలకు వెళ్ళగానే “నమస్కారమండీ!” అన్నాం
మీము. ప్రతి నమస్కారంచేసి కుర్చీలు చూపించారాయన
మాకు.

“మీరు మా దగ్గరకు వచ్చి మా అమ్మాయిని మీ
అబ్బాయికి చేసుకోండి” అని అడగవలసింది పోయి-
మావాడు చేసిన పొరబాటుకు మేమే-మీ దగ్గరకు రావలసి
వచ్చింది” అంటూ కూర్చున్నారు విశ్వనాథంగారు.

“ఏం చేశాడు మీవాడు? పొరబాటుమిటి? నాకు
అర్థం కావటంలేదు- తిన్నగా చెప్పండి!” అన్నారాయన
అయోమయంగా.

“ఇదిచూస్తే అంతా మీకే తెలుస్తుంది! మీ అమ్మాయి
నాకు వ్రాసిన ఉత్తర మిది” అంటూ కోటు జేబులోంచి
ఒక రవరు తీసి ఇంజనీరుగార్కి అందించారు విశ్వనాథంగారు.
ఆయన అది చదువుతున్నంతసేపూ ఆయన ముఖ కనళికల్పి
గతునిస్తూ కూర్చున్నాను నేను. పూర్తిగా చదివేటప్పటికి
ఆయన ముఖం నల్ల బడింది. చేతి రుమాలుతో చెమట తుడుచు
కున్నాడు ఆయన!

“ఇంతకీ మీ అబ్బాయి ఎక్కడున్నాడు?” అని
అడగలా దెలాగో.

“అదేనండీ! నాలుగు గోజుల క్రితం కాలేజి డిబేచ్ లో

వివాహం గురించి మాట్లాడి మీచేత ఘస్టు ప్రయిజు
 పొందాడు". "అన్నట్లు అతని ఫోటో ఒకటి నా దగ్గరే ఉంది"
 అంటూ నాపర్సునుంచి రామం ఫోటో ఒకటి తీసి
 యిచ్చాను. ఫోటోలో రామాన్ని సులువుగానే ఆనవాలు
 పట్టా రాయన.

"జరిగిపోయిందేదో జరిగిపోయింది. విశ్వనాథంగారూ,
 మీరూ కూడా పరువు ప్రతిష్టలు, గడించి పెద్దమనుషులుగా
 చలామణి అవుతున్నారు. ఇంతవరకూ గుట్టుగా సాగినదాన్ని
 ఇప్పుడు మాత్రం రట్టు కెండుకు ఈడ్చుకోవాలి? ఏదో
 పెద్దలు మీరిద్దరూ ఒక రాజీకి వచ్చి- వాళ్ళిద్దరకూ ఆ
 మూడుముళ్ళూ వేయిస్తే బాగుంటుంది" లోపల ఒకమూల
 భయంతో నరాలన్నీ బిగుసుకు పోతున్నా- ధైర్యంచేసి
 అనగలిగాను. చిన్ననాణ్యుని నా సలహా- వాళ్ళిద్దరికీ
 నచ్చింది.

అంతలోనే పేనుంచి పుస్తకాలు తీసుకుని కాలేజీకి
 వెళ్ళే ప్రయత్నంలో క్రిందకు దిగుతున్న సుగుణను పిలిచారు
 ఇంజనీరుగారు. "ఏవమ్మా? నీకు ఇతన్ని పెళ్ళి చేసుకోవటం
 ఇష్టమేగా" అని సూటిగా ప్రశ్నించారు... ఉత్తరం గొడవ
 ఎక్కడ వస్తుందో అని బిగుసుకుపోయాను నేను. వాకిట్లో
 తలుపు దగ్గర నుంచుని అంతా వింటున్న రామం- సుగుణకు

కనబడేలా నచ్చి “నీకు పుణ్య ముంటుంది ఒప్పకొస్తూ
 అన్నట్లు దీనిగా చూసి ఒక నమస్కారం పెట్టాడు. సుగు
 ణకు నివ్వా, సిగ్గు ముంచుకొచ్చాయి. “మీ ఇష్టమే నా
 యిష్టం” అంటూ - గబగబా వెళ్ళిపోయి తనకోసం రెడీగా
 ఉన్న కాదులో కూర్చుంది అక్కడే నిలబడి కొంగజపం
 చేస్తున్న రామం నాకు కృతజ్ఞతతో గుడ్ బై చెప్పి- అదే
 కాదులో వాడూ ఎక్కేసరికి నాకు ఆశ్చర్య మేసింది.

*

*

*

ఈ సంఘటన జరిగిన రెండు నెలలకు- ఇంజనీరుగారి కనిష్ట
 పుత్రుక సుగు కు రామంకో వివాహం సలక్షణంగా జరిగిపో
 యింది. ఆ సందర్భంలో మా మిత్రులందరూూ టీపార్టీ యిస్తూ
 రామం- నన్ను మెచ్చుకుని- నావల్లనే తనకు- తావలచిన
 కన్యతో వివాహం అయినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలిపాడు.
 నేను వాడి కృతజ్ఞతకు సమాధానం చెబుతూ- ఆనాడు నేను
 సుగుణ రాసివట్లుగా- ఒక లెటర్ వ్రాసి విశ్వనాథంగార్కి
 వ్రాస్తు చేసిన దగ్గరనుంచి జరిగినదంతా చెప్పాను! అంతా
 విని “సుగుణ హేండ్ రైటింగ్ నీ కెలా తెలుసు?” అని
 ప్రశ్నించాడు అవధాని.

“డిబేట్ లో సుగుణ కూడా పేరిచ్చింది. ఆ పేరు
 ప్రక్కన సుగుణ సంతకం పెట్టింది. ఆ సంతకంలోని అక్షరాల

